

Az Ötágú Síp Kulturális Egyesület három magyarlakta határon túli település polgármesterét hívta meg Szegedre a „Polgármesterek a kultúráért” című estjére. Házigazdának felkérték dr. Szalay Istvánt, Szeged polgármesterét. Az estet a közéleti kávéház sorozatába illesztették, de nem a kávéházban, hanem az egyetem aulájában tartották meg május 28-án. Kasza József eljött Szabadkáról, Pázmány Péter pedig Dunaszerdahelyről. Nem érkezett meg Szász Jenő, Székelyudvarhely polgármestere. A helységek között hosszabb-rövidebb ideje szoros kapcsolatok vannak: testvérvárosok.

A polgármesterek edzetek. Különösen a vendégek. Alighanem örökké azzal számolnak, hogy nekik kötelességük minden alkalmat megragadni, amikor az általuk vezetett polgárok ügyeiről beszélhetnek. Szinte mindegy, hol, kinek – beszélni kell! Mintha az lenne egyik nagy reményük: ha egyre többen értik az anyaországban, mit jelent a kisebbségi lét itt, meg ott, Jugoszláviában, Szlovákiában – az csak jót szülhet.

Nálunk a kulturális létesítményeket központilag irányítják. A járási vezető, akihez Dunaszerdahely és a vonzáskörzet kulturális szférája tartozik, nem beszél magyarul.

Pázmány úr nem kommentálja ezt a tényt. Elmondja, hogy a kultúrára nincs állami pénz, mint Magyarországon. De a táncsportjukat ismerhetik az

● Hol tanult magyarul, Pázmány úr?

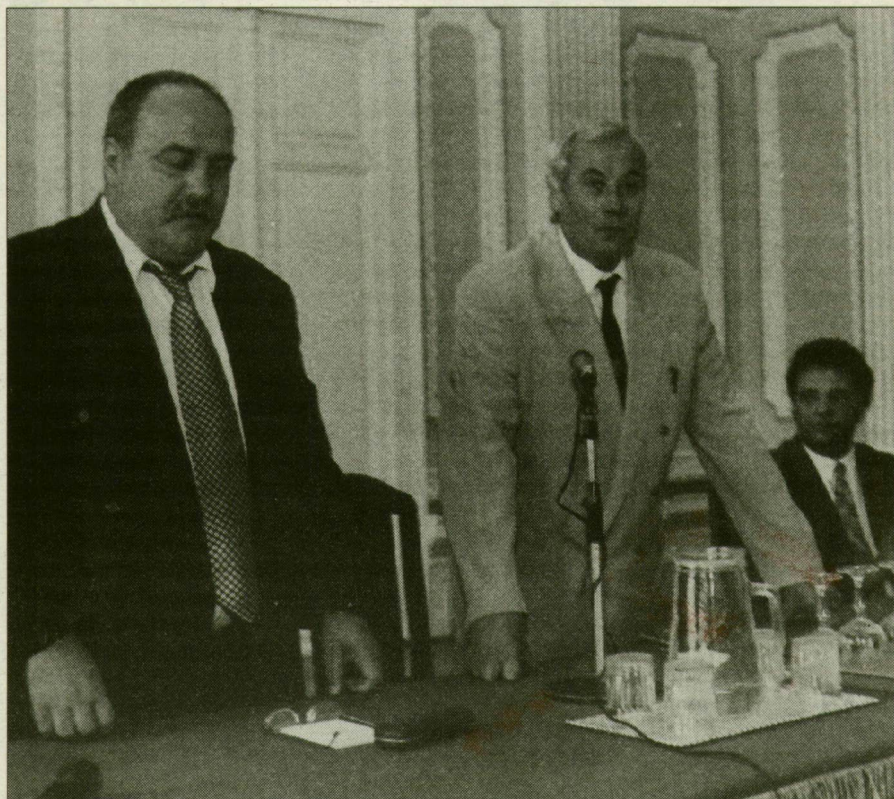
Polgármesterek a kultúráról

anyaországiak a magyar televízióból, a Ki mit tud?ból. Szerdahelyen Kortárs Magyar Galéria van, ahol 180 képzőművészeti alkotást lehet megtekinteni, anyaországi és szlovákiai magyar művészek munkáit. A városi kultúrház még megvan. Örökség a megalomániás múltból, amikor még senki sem gondolt arra, mibe kerül a széles, semmi-re sem használható folyosók, tágas előterek fűtése és világítása...

A 25 ezres lélekszámú kisvárosban a polgárok 80 százaléka vallotta magát magyarnak legutóbb. A nyelvtörvény szerint Pázmány Péternek szlovácul kellene beszélnie a titkárnőjével a városházán.

Tüntetni fognak, megint, mint három éve is. (1989-ben két hétre megbénították az építkezést – Bős 12 kilométerre van Szerdahelytől –, fogadta őket Klaus miniszterelnök és elutasította követeléseiket.)

Tudatában vagyok, milyen veszélyes dolog az utcára vinni az embereket, de nincs más út! – mondja, az arca elfelhősödik, vonásai megkeményednek, a hangjában elszántság. Általában lassan beszél, megfontoltan, fegyelmezetten. Érezni rajta a kényszerű tréninget: minden szót ezerszer meg kell rágni, mielőtt kimondja. De most hirtelen megváltozik a beszédmodora: mintha a mederbe szorított víz szabadul ki, s gáttalan árad... Az állami hivatalnokok félnek

Kasza József, dr. Szalay István, Pázmány Péter. (Fotó: Karnok Csaba)

az elbocsátástól – megtadják anyanyelvüket. A magyar pedagógusokat elbocsátják. A gyerekek bizonyítványa szlovák nyelvű. A gazdasági diszkrimináció tűrhetetlen. Kultúrátámogatás címén duplájára emelték a magyarok ellen uszító kiadványokra fordítható pénzt.

A helyzet kísértetiesen hasonlít a háború előtti jugoszláviai állapotokhoz – néz rá jelentőségeltjesen polgármestertársára, Kasza József.

Minálunk is minden politika, még most is – mondja Szabadka első embere. – Ide azért hívtak bennünket, hogy a kultúráról beszéljünk, de talán megértik: nekünk ez is politika. Mi örülünk annak, amit Szalay István mondott el: Szeged mennyit tud áldozni a kultúrára... Én csak azt tudom mondani: Szabadka az egész létét köszönheti annak, hogy a háború alatt is megvédte a kultúráját. Európához fordultunk. Filmfesztivált, gyermekfesztí-

vált, szimfonikus zenekart alapítottunk, felújítottuk a 127 éves Népkör épületét, amely az amatőr alkotók vára, megvan a színházunk, kiállításokat, koncerteket rendeztünk. Nyilvánvalóvá tettük: Szabadka – más! Itt összetűzést kirobbantani, erőszakosan beavatkozni nem lehet! Most tovább harcolunk: egy-egy iskoláért, a nyelvért, a kultúránkért. Lopnunk kell rá a pénzt.

Kasza Józseftől azt kérdezi valaki, mit tesz, hogy a magyar fiatalok ott marad-

janak a Vajdaságban. Első felindultságában alig tud megszólalni. Aztán szakad a gát, megpattan az önfegyelem páncélja – akárcsak az imént Pázmány Péternél.

Értse meg az anyaország: nem ösztöndíjakra van szükségünk! Nem arra, hogy 80-100 fiatal Magyarországon szerezzon diplomát, aztán soha többé ne lássuk őket otthon! A vajdasági magyarság 1945 és 1990 között 100 ezerrel lett kevesebb! Elaludtunk a viszonylagos jólétben. Aztán megkaptuk a behívót. 10-15 ezren költöztek át Magyarországra. Most meg azoknak a diplomáját sem akarják honosítani, akik visszajönnek! Kiegészítő vizsgákat kérnek, húzzák az időt. Ezért azt mondom, az anyaországi egyetemek létesítsenek kihelyezett tagozatokat a vajdasági városokban. Nem adományokra van szükségünk, hanem lehetőségekre. A gazdasági és kulturális felemelkedés lehetőségére.

A még mindig féken tartott indulatot azért mindenki megérzi Kasza József szavaiban. A terem elcsöndesül.

Ha legalább tudnának rólunk... Ha nem kérdeznék meg tőlem annyian, amikor Magyarországra jövök, hogy hol tanultam meg ilyen jól magyarul – nekem már az is igen jól esne...

Dunaszerdahely polgármestere szomorkásan, de elmosolyodik. Az már a beszélgetés elején kiderült, hogy a nagyszombati egyetemalapító Pázmányig, a család csallóközi ágáig vezetheti vissza őseit. A hangulat feloldódik. Mindenki elmegey haza.

Sulyok Erzsébet

Területfejlesztés és az EU

● Nyiregyháza (MTI)

Az Európai Unió az idén mintegy 40 millió ECU támogatást ad Magyarországot területfejlesztéséhez. Ebből tízmillió ECU-t az észak-kelet-magyarországi, a délföldi és a dél-dunántúli térség kaphat meg a regionális fejlesztés intézményrendszerének kiépítéséhez, a további 30 millió ECU pedig gazdaságfejlesztési célt szolgálhat. Ezt Michael Burisch, a szervezet budapesti delegációjának munkatársa erősítette meg csütörtökön, a Nyíregyházán rendezett regionális területfejlesztési konferencián.

Az Európai Unió megbízottja elmondta: Brüsszel természetesen megfogalmazza azokat a gazdasági prioritásokat, amelyek megvalósításához a magyarországi beruházók anyagi segítséget kaphatnak a közösségtől, így kiemelten támogatja a foglalkoztatás javítását szolgáló munkahelyteremtő befektetéseket, illetve a versenyképességet fokozó vállalkozási övezetek, ipari parkok és kutatási központok létrehozását. Elsőbbséget élvez továbbá az elmáradott országgrészek felzárkóztatására kidolgozott programok támogatása.

A konferencián Szegvári Péter, az Országos Területfejlesztési Központ főigazgatója egyebek között arról szólt, hogy az elmúlt évi 9,7 milliárd forinttal szemben, az idén 13,2 milliárd forintos központi keret áll a megyei területfejlesztési táncsok rendelkezésére.

MEGEMELEM A FIZETÉSEM

Az infláció ellen...

Csinos „fizetésemelést” érhet el év végére, ha folyamatosan a **Budapest Befektetési**

Kártyán tartja a pénzét. Akik az elmúlt két évben Budapest Befektetési

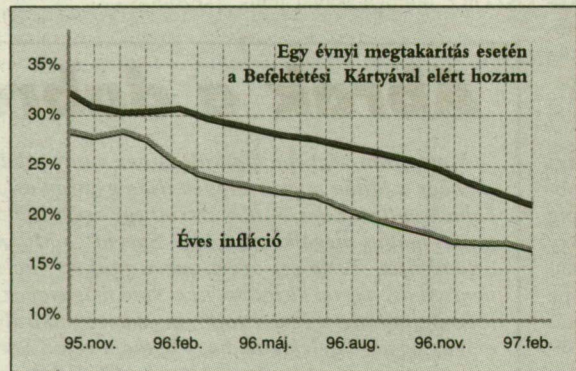
Kártyát váltottak, sikeresen vették fel a harcot „készpénzünkkel”

az infláció ellen. Ezt a **Budapest Bank egyedülálló**

konstrukciójának köszönheték, amely ötvözta a

széleskörűen használható bankkártya és **egy biztonságos**

befektetési alap minden előnyét.

A kártya hivatalos tájékoztatója valamennyi Budapest Bank fiókban megtalálható. További részletes információk: Faxinfo: 269-6272, Internet: <http://www.bpalap.hu>

BUDAPEST BANK RT.

A Jorgos Travel 10 000,- forintos, külföldi utakra beváltható utalványt ad ajándékba azoknak, akik 1997. augusztus 31-ig váltanak konvertibilis Budapest Befektetési Kártyát. Reméljük, segítségével külföldön is élvezhetik majd a Budapest Befektetési Kártya előnyeit!

